ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.6.2025 г.
COM(2025) 290 final

ANNEX 9

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите

Състояние на цифровото десетилетие за 2025 г.: продължаване на изграждането на суверенитета и цифровото бъдеще на ЕС

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

КРАТКИ ДОКЛАДИ ПО ДЪРЖАВИ ОТ

Естония

Резюме

Естония се налага като лидер в областта на цифровизацията на обществените услуги. Въпреки това страната изостава от средните показатели за ЕС по отношение на свързаността и цифровизацията на МСП, като същевременно е постигнала пълен достъп до електронни здравни досиета преди 2030 г.

В корекциите по своята национална пътна карта Естония показва висока степен на амбиция в приноса си към цифровото десетилетие, като е определила 14 национални цели, 93 % от които са съгласувани с целите на ЕС за 2030 г. Страната следва много добре своите траектории, като 100 % от тях са в съответствие с плана (въз основа на траекториите за 2024 г., определени за 8 от 8-те анализирани КПЕ). Естония е изпълнила 100 % от 12-те препоръки, отправени от Комисията през 2024 г., като е внесла значителни промени в политиките си (8 %) или е направила някои промени (92 %) чрез нови мерки.

Естония се съсредоточава върху технологичния суверенитет, като поставя акцент върху устойчивостта на държавната администрация. Страната е въвела мерки, за да гарантира, че може да продължи да бъде управлявана по цифров път извън своите географски граници при различни сценарии на бедствия. В пътната карта на Естония се признава, че настоящите предизвикателства пред страната изискват не само въвеждането на нови цифрови мерки, но и гарантиране на доброто функциониране и сигурността на утвърдените цифрови услуги. Въпреки че Естония изостава от ЕС по отношение на цялостното покритие с мрежи с много голям капацитет (ММГК) и 5G покритие, тя се справя сравнително добре по отношение на 5G покритието в слабо населените райони. Киберсигурността продължава да бъде важна, както показва новата Национална стратегия за киберсигурност на страната за периода 2024—2030 г. В тази стратегия се поставят като приоритет опазването на цифровата инфраструктура, защитата на страната от киберзаплахи и засилването на сътрудничеството в областта на киберсигурността.

КПЕ на цифровото десетилетие (1)	Естония				ЕС		Цел на цифровото десетилетие до 2030 г.	
	DESI за 2024 г. (година 2023)	DESI за 2025 г. (година 2024)	Годишен напредък	Национална траектория за 2024 г. (3)	DESI за 2025 г.	Годишен напредък	Естония	ЕС
Покритие с фиксирана мрежа с много голям капацитет (ММГК)	76,9 %	76,3 %	-0,9 %	77,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Покритие с оптични линии до помещенията (FTTP)	76,9 %	76,3 %	-0,9 %	77,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	-
Цялостно 5G покритие	87,5 %	91,5 %	4,6 %	90,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Периферни възли (прогнозни стойности)	5	10	100,0 %	0	2 257	90,5 %	5	10 000
МСП с поне основно ниво на цифров интензитет (2)	-	71,2 %	3,1 %	-	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Услуги в облак	52,6 %	-	-	-	-	-	75,0 %	75 %
Изкуствен интелект	5,2 %	13,9 %	167,6 %	14,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Анализ на данни	25,6 %	-	-	-	-	-	75,0 %	75 %
ИИ или технологии в облак или анализ на данни	60,6 %	-	-	-	-	-	-	75 %
Еднорози	2	2	0,0 %	-	286	4,4 %	5	500
Поне основни цифрови умения	62,6 %	-	-	-	-	-	80,0 %	80 %

Специалисти в областта на ИКТ	6,7 %	7,2 %	7,5 %	7,0 %	5,0 %	4,2 %	10,0 %	~10 %
Уведомление за схемата за електронна идентификация		Да						
Цифрови обществени услуги за гражданите	95,8	96,1	0,3 %	99,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Цифрови обществени услуги за предприятията	98,8	97,5	-1,3 %	100,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Достъп до електронни здравни досиета	97,5	100,0	2,6 %	99,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Вж. методическата бележка за описание на показателите и други измерители
(2) С DESI за 2025 г. се отчита версия 4 на индекса за цифровия интензитет, който е съпоставим със стойността на ИЦИ от DESI за 2023 г. (отнасяща се за 2022 г.) за изчисляване на годишния напредък. Той не е съпоставим с националната траектория, която се основава на версия 3 на индекса.
(3) Стойността на националната траектория, ако е налична в националната пътна карта и ако показателят е измерен в DESI за 2025 г. (година 2024).

Според специалното проучване на Евробарометър „Цифрово десетилетие“, 2025 г., 79 % от естонските граждани считат, че цифровизацията на ежедневните обществени и частни услуги улеснява живота им. По отношение на действията на публичните органи 88 % считат, че е важно да се противодейства и да се ограничава проблемът с фалшивите новини и дезинформацията онлайн, а относно конкурентоспособността 69 % считат, че е важно да се гарантира, че европейските предприятия могат да постигнат растеж и да станат „европейски шампиони“, способни да се конкурират на световно равнище.

Конкурентоспособен, суверенен и устойчив ЕС, основан на технологично лидерство

Естония изостава от средното равнище за ЕС по отношение на инфраструктурните показатели (ММГК, 5G), но показва впечатляващо 5G покритие в слабо населените райони. Това е една от държавите членки, които отбелязаха най-голямо разширяване на покритието в обхвата 3,4—3,8 GHz през 2024 г. Естония разчита на мерките по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) за разширяване на покритието на ММГК (което трябва да бъде завършено през 2025 г.). Страната предприема инициативи за увеличаване на покритието в селските райони чрез завършване на идентифицирането на белите райони (зони без свързаност), което ще послужи като основа за обществено допитване (очаква се да бъде стартирано в средата на 2025 г.). Прилагането на авангардни технологии от естонските предприятия представя разнородна картина: делът на тези, които използват технологии в облак или изкуствен интелект, е по-висок от средния за ЕС, но делът на тези, които използват анализ на данни, е по-нисък. При трите технологии големите предприятия последователно отчитат по-високи равнища на внедряване в сравнение с МСП.

Защита и овластяване на хората и обществото в ЕС

Естония отдава приоритет на развитието на цифровите умения на своите граждани чрез своята Програма в областта на цифровите технологии за 2030 г. Страната се представя добре по отношение на основните цифрови умения, с малки разлики по пол и степен на образование и забележителни цифрови умения сред населението в селските райони и при по-младите поколения. Естония разработи план за действие за придобиване на основни цифрови умения от гражданите и се фокусира върху обучението на държавни служители и увеличаването на обучението по цифрови умения, особено в селските райони. Естония е установила, че мениджърите, които не разбират своите отговорности в областта на киберсигурността и оценката на риска и които не съобразяват в достатъчна степен своите инициативи за цифровизация със стратегическите цели на съответните си области, могат да възпрепятстват цялостната цифрова трансформация. Делът на заетите специалисти в областта на ИКТ на

страната е един от най-високите в ЕС, а делът на жените специалисти по ИКТ е най-високият в ЕС. Естония е на път да постигне целта си за цифрова трансформация с инициативи като проучвания за бъдещите нужди от цифрови умения и сътрудничество с Университета в Тарту, за да се гарантира, че бъдещите специалисти в областта на ИКТ ще бъдат записани в подходящи курсове за обучение. Въпреки това търсенето на специалисти по ИКТ продължава да нараства, а в различните сектори се наблюдава недостиг на висококвалифицирани и напреднали специалисти в областта на цифровите технологии. Представянето на Естония в областта на цифровите обществени услуги и достъпа до електронни здравни досиета продължава да надхвърля средните показатели за ЕС и е достигнало целта на цифровото десетилетие за 2030 г. Въпреки това Естония ще се изправи пред предизвикателството да гарантира, че нейните цифрови услуги са в крак с най-новите технологии.

Използване на потенциала на цифровата трансформация за интелигентно екологизиране

Съгласно Програмата в областта на цифровите технологии на Естония за 2030 г. страната се стреми да се превърне в най-екологичната цифрова администрация в света; въпреки това понастоящем липсва систематичен подход или стратегия за постигане на тази цел. Естония приведе в действие инструмент за отчитане на устойчивостта и разчита на инициативи на частния сектор, които имат за цел да увеличат жизнения цикъл на ИКТ устройствата и да намалят общото енергопотребление.

Национална стратегическа пътна карта за цифровото десетилетие

На 27 март 2025 г. Естония представи напълно преработена национална пътна карта за цифровото десетилетие. В нея се докладва за консултациите със заинтересованите страни и се разглеждат ограничен брой от препоръките относно пътната карта, отправени през 2024 г. В актуализираната пътна карта Естония са включени 13 нови цели и една преразгледана цел, всички в съответствие с амбициозните цели на ЕС. Въпреки че предоставя известна информация за планираните дейности за постигане на целите на страната, в нея липсва подробна информация за бюджета, отпуснат за всяка област, и за конкретните цели и обхват на различните дейности. Пътната карта обръща засилено внимание върху квантовата изчислителна технология, сътрудничеството на равнището на ЕС и цифровите умения и поставя нов акцент върху високопроизводителните изчислителни технологии, устойчивостта и сигурността. Въпреки това екологичният преход е по-слабо отразен в пътната карта.

Финансиране и проекти за цифрови технологии

24 % от общия размер на средствата по плана за възстановяване и устойчивост на Естония са разпределени за областта на цифровите технологии (208 милиона евро)[1]. Освен това в рамките на политиката на сближаване 373 милиона евро, представляващи 11 % от общото финансиране

[1] Делът на разпределените финансови средства, които допринасят за постигането на цифровите цели, е изчислен въз основа на приложение VII към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост. Последно обновяване на данните: 16 май 2025 г.

на държавата по политиката на сближаване, са предназначени за насърчаване на цифровата трансформация на Естония[2].

Естония е член на местните цифрови близнаци към консорциума за европейска цифрова инфраструктура (КЕЦИ) LDT CitiVERSE. Страната е държава, участваща в съвместното предприятие (СП) EuroHPC и в СП „Интегрални схеми“.

Естония все още не е представила мерки в рамките на Програмата за ускоряване на най-добрите практики на цифровото десетилетие[3].

Цифрови права и принципи

Според проучване за подкрепа Естония е проявила доста ограничена активност по отношение на **Европейската декларация относно цифровите права и принципи** с общо 39 инициативи и 6 нови инициативи, стартирани през 2024 г. Естония е най-активна в областта на защитената, сигурна и безопасна цифрова среда. По-малко активност е отбелязана по отношение на справедливата цифрова среда. Мерките в областта на свободата на избор изглежда имат най-голямо въздействие на място, за разлика от мерките, насочени към взимането на участие в цифровото публично пространство.

[2] Тази сума включва всички инвестиции, които са специално насочени към цифровата трансформация или допринасят съществено за нея през програмния период на политиката на сближаване 2021—2027 г. Източниците на финансиране са Европейският фонд за регионално развитие, Кохезионният фонд, Европейският социален фонд плюс и Фондът за справедлив преход.

[3] Програмата за ускоряване на най-добрите практики (BPA) е платформа, която позволява на държавите членки да споделят успешни мерки и предизвикателства, с които се сблъскват в усилията си да постигнат целите и задачите си в областта на цифровото десетилетие. Най-добрите практики се предоставят на държавите членки чрез хранилището на BPA и се представят на редовни семинари, които понастоящем са фокусирани върху три тематични групи: „Цифрови умения“, „Екологични ИТ“ и „Внедряване на цифрови технологии“.

Препоръки

- **Свързаност**: да бъде продължена и да бъдат въведени нови мерки, насочени към подобряване на ММГК и 5G покритието.
- **Цифрови умения**: да се въведат мерки за придобиване на цифрови умения, насочени към мениджърите на средно ниво, за да могат да ръководят процеса на цифровизация за своите служители и предприятия.
- **Специалисти в областта на ИКТ**: да се продължи прилагането на мерките за обучение на специалисти по ИКТ, за да се запълни настоящата празнина.
- **МСП**: да се запазят и допълват дейностите за подобряване на цифровизацията и внедряването на авангардни технологии и да се обръща специално внимание на МСП.
- **Цифровизация на обществените услуги**: да се подобри използваемостта на цифровите обществени услуги, за да се гарантира, че те са достъпни за всички, както и да се гарантира, че услугите са актуални.
- **Екологосъобразност**: да се прилага последователна стратегия за екологосъобразна цифровизация, за да се поддържа амбицията на страната да бъде най-екологичната цифрова администрация в света.
- **Киберсигурност:** да се продължат усилията в областта на киберсигурността за справяне с променящите се и нарастващи заплахи. Да се осигури продължаване на провеждането на курсове по киберсигурност.